

STATSUNDERSTÖD FÖR VISSA MERKOSTNADER SOM DEN OFFENTLIGA SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN ORSAKAS 2022 PÅ GRUND AV COVID-19-PANDEMIN

Allmän beskrivning av understödet

Social- och hälsovårdsministeriet utlyser statsunderstöd för kommuner, samkommuner och landskapet Åland för vissa covid-19-merkostnader som uppkommit år 2022 inom social- och hälsovården.

Statsminister Marins regering har i samband med budgetförhandlingarna 2020 förbundit sig att ersätta de direkta kostnaderna för covid-19-epidemin så länge som sjukdomsläget och genomförandet av hybridstrategin kräver det. På grund av det förändrade epidemiläget har hybridstrategin och den nationella strategin för testning och spårning av covid-19 samt åtgärderna för bekämpning och behandling av sjukdomen uppdaterats under 2022. Eftersom hanteringen av covid-19-pandemin stegvis har övergått från stark statlig styrning och undantagsarrangemang till det normala är det dags att också fördelningen av det ekonomiska ansvaret så småningom övergår till det normala. Bekämpningen av smittsamma sjukdomar och beredskapen för störningar inom hälso- och sjukvården är sådana lagstadgade uppgifter för kommunen som redan finansieras via statsandelssystemet. Vid ersättandet av kostnaderna för covid-19-pandemin 2022 måste även social- och hälsovårdsreformen beaktas. Med tanke på reformen av social- och hälsovården är det viktigt att de statsunderstöd som allokeras till coronaåtgärder inte överstiger de merkostnader som covid-19-pandemin verkligen orsakar, eftersom uppgiften om nettokostnaderna för 2022 är utgångspunkten för välfärdsområdenas finansiering. På så sätt snedvrider statsunderstöden inte finansieringsnivån för de välfärdsområden som inleder sin verksamhet 2023. Av dessa skäl är syftet med det statsunderstöd som nu utlyses endast att ersätta de direkta merkostnader som covid-19-pandemin medför.

Merkostnaderna ersätts i huvudsak på kalkylmässiga grunder. I statsbudgeten har det under moment 33.60.38 (*Statsunderstöd för den offentliga social- och hälsovårdens covid-19-kostnader, reservationsanslag 2 år*) beviljats 1,6 miljarder euro för social- och hälsovårdskostnader orsakade av covid-19-epidemin. Anslaget får användas bland annat för ersättning av kostnader för testning och smittspårning och andra direkta covid-19-kostnader.

Vid denna ansökningsomgång utlyses statsunderstöd för testning, vaccinering, vård och andra direkta merkostnader till följd av covid-19-pandemin. I fråga om ersättningarna för år 2022 ordnas endast en utlysning av statsunderstöd. Ansökningstiden börjar den 7 oktober 2022 och slutar den 4 november 2022.

Understöd kan beviljas enligt denna utlysning om riksdagen godkänner den IV tilläggsbudgeten i ärendet.

På understöden tillämpas följande författningar

- Statsrådets förordning om statsunderstöd för vissa merkostnader som den offentliga social- och hälsovården orsakas 2022 på grund av covid-19-pandemin (844/2022) och
- Statsunderstödslag (688/2001)

Understödshelhet som kan sökas och beräkning av understödsbeloppet

Statsrådet har utfärdat en förordning (844/2022) om statsunderstöd för vissa merkostnader som den offentliga social- och hälsovårdens orsakas 2022 på grund av covid-19-epidemin (nedan covid-19-ersättningsförordningen). Förordningen reglerar de verksamheter och kostnader för vilka understöd kan sökas, mottagare av understöd samt ansökan om understöd.

Verksamhetsbaserat understöd enligt förordningen beviljas för merkostnader som orsakas av covid-19-testning, vaccination mot sjukdomen covid-19 och sjukhusvård för sjukdomen covid-19 eller andra direkta kostnader. Som testmetoder ersätts PCR-metoden och antigen-test. I fråga om vård av covid-19-patienter ersätts de merkostnader som föranleds av vård på vårdavdelningar inom primärvården samt hemsjukvården, vård på vårdavdelningar inom den specialiserade sjukvården och intensivvård. Ersättning betalas endast för de vårddagar då den primära orsaken till vård var covid-19.

Statsunderstödet belopp är kalkylmässigt. Understödet fastställs genom att antalet prestationer multipliceras med den enhetsersättning som statsbidragsmyndigheten fastställt. För hela året 2022 kan dock inte det faktiska antalet prestationer användas, utan de merkostnader som uppstår i slutet av året baserar sig på statsbidragsmyndighetens uppskattning. Detta beror på att kommunerna inte längre har ansvaret för att ordna verksamhet inom social- och hälsovården 2023, till vilket de merkostnader som uppstått till följd av covid-19-pandemin 2022 skulle allokeras. År 2022 måste alltså statsunderstöd för de merkostnader som direkt orsakas av covid-19-pandemin betalas i sin helhet under samma år.

En del av de antal prestationer som används vid beräkningen fås av sökanden själv och en del av Institutet för hälsa och välfärds statistiska uppgifter. Uppgifter som sökanden ger själv är antalet prestationer för testning och vårddagar inom primärvården. Uppgifter som fås från Institutet för hälsa och välfärd är antalet vaccinationer per kommun samt antalet covid-19-vårddagar inom den specialiserade sjukvården och intensivvården.

I fråga om merkostnader för vårddagar inom den specialiserade sjukvården beaktas de vårddagar inom den specialiserade sjukvården som har infallit under perioden 1.1.–30.8.2022 och som har anmälts till Vårdanmälningssystemet senast 16.10.2022. I fråga om intensivvård beaktas endast de vårddagar som har infallit under perioden 1.1.–31.8.2022 och som har förts in i Kvalitetsregistret för intensivvården senast den 16.10.2022.

De tidsperioder för vilka understöd beräknas skiljer sig åt beroende på verksamhet. I fråga om testning, vård och andra direkta kostnader baserar sig beräkningen på basis av antalet prestationer under perioden 1.1.–31.8.2022. När det gäller vaccinationer baserar sig beräkningen på basis av antalet prestationer under perioden 1.1.–31.10.2022.

Vad gäller testning, vård och andra direkta kostnader används vid uppskattningen för resten av året på hela landets nivå bland annat det antal prestationer som de sökande anmält för perioden

1.7.–31.8.2022. Dessutom beaktar man i uppskattningen ändringarna i hybridstrategin, det epidemiologiska läget samt det stöd som de sökande redan har fått och statens övriga finansiering i sin helhet. När det gäller vaccination beaktas i bedömningen för perioden 1.11.–31.12.2022 Institutet för hälsa och välfärds rekommendation, antalet personer som ska vaccineras och bedömningen om vaccinationstäckningen.

Statsunderstödet bestäms genom att det ansökarspecifika antalet per verksamhet multipliceras med den verksamhetsspecifika enhetsersättningen i enlighet med tabellen nedan.

Verksamhet	Uppskattning av den genomsnittliga merkostnaden per prestation	Tidsperiod
Covid-19-testning	PCR-test 96 € Antigentest 83 €	1.1.–31.8.2022 Slutet av året grundar sig på en uppskattning.
Covid-19-vaccination	13 € (per vaccinationstillfälle)	1.1.–31.10.2022 Slutet av året grundar sig på en uppskattning.
Sjukhusvård av covid-19-patienter	278 € (primärvård / per vårddag) 482 € (specialiserad vård/ per vårddag) 2 066 € (intensivvård / per vårddag)	1.1.–31.8.2022 Slutet av året grundar sig på en uppskattning.
Andra direkta kostnader	8 € (per invånare)	1.1.–31.8.2022 Slutet av året grundar sig på en uppskattning.

Ansökningsblanketten innehåller frågor om numeriska uppgifter per verksamhet. Understödsbesluten baserar sig på de uppgifter som sökanden lämnat, nationellt tillgängliga uppgifter och i fråga om resten av året statsbidragsmyndighetens uppskattning. Om den sökande inte kan uppge exakta uppgifter om antalen, ska i ansökan anges en så exakt uppskattning som möjligt av antalen.

Statsbidragsmyndigheten bedömer riktigheten i de uppgifter som lämnats och begär vid behov ytterligare redogörelser.

Om någon del av understödshelheten söks av både den understödstagare som avses i 3 § i förordningen om covid-19-understöd (kommunen) och av en annan kommun eller en samkommun, beviljas understödet till den kommun som enligt förordningen är den primära understödstagaren.

Understödssökande

Understödet beviljas i första hand till kommunen. Om en kommun på det sätt som avses i 8 § 1 mom. i kommunallagen (410/2015) har avtalat om att överföra organiseringsansvaret för sådan

verksamhet som understödet är avsett för på en annan kommun eller en samkommun, kan den andra kommunen eller samkommunen beviljas understöd när det gäller de understödsposter som kommunen inte själv ansöker om.

Ovanstående innebär att kommunen kan överlåta rätten att söka helt eller delvis till en annan kommun eller en samkommun. Det är till exempel möjligt att kommunen endast ansöker om understöd för kostnader för testning, smittspårning och vaccination, och samkommunen ansöker om ersättning för vårdkostnader. Ersättning för en specifik verksamhetspost kan endast beviljas en sökande, så den kan inte delas mellan kommunen och en annan kommun eller en samkommun.

Om kommunen avser att överlåta rätten att söka understöd till en annan kommun eller en samkommun, ska kommunen meddela detta så snart som möjligt till den andra kommunen eller samkommunen. Det rekommenderas att kommunen meddelar det redan när den planerar att överlåta rätten att söka understöd. Social- och hälsovårdsministeriet behöver inte meddelas separat om överlåtelser av rätt att söka understöd.

För Ålands del beviljas understödet till landskapet Åland. Statsunderstöd kan sökas av Ålands landskapsregering eller Ålands hälso- och sjukvård (ÅHS), som ansvarar för ordnandet av social- och hälsovårdstjänster på Åland.

Ansökan om statsunderstöd

Ansökningstiden börjar den 7 oktober 2022 och slutar den 4 november 2022 kl. 16:15. Ansökningar som lämnas in efter utsatt tid behandlas inte.

Ansökan om understöd görs på en ansökningsblankett i tabellform och med ett undertecknat följebrev. Ansökningsblanketten i tabellformat ska skickas som en xls/xlsx-fil. Ansökningsmaterialet skickas både till SHM:s registratorskontor på adressen **registratorskontoret.shm@gov.fi** och till adressen **koronakorvaukset.stm@gov.fi**.

Ange ämnesområdet för e-post på följande sätt:

E-postens rubrik: sökandens namn, ansökan om statsunderstöd VN/25541/2022

Namnge bilagorna (Excel och följebrev) på följande sätt:

Sökandens namn_följebrev

Sökandens namn_ansökningsblankett

Varje sökande uppger på sin ansökningsblankett endast de understödsposter som denne ansöker om till sig själv. Om en kommun på ovannämnda grund har överlåtit rätten att söka understöd till en annan kommun eller en samkommun, ska den andra kommunen eller samkommunen ange dessa uppgifter i sin egen ansökan. Om en kommun till exempel ansöker om ersättning för kostnader för testning, smittspårning och vaccination, men ersättningen för vårdkostnader söks av en samkommun, ska samkommunen inkludera vårdkostnaderna i sin egen ansökan.

Beslut, utbetalning av understöd och ändringssökande

Avsikten är att understödsbesluten fattas i december 2022 och att understöden betalas ut före utgången av 2022.

Statsbidragsmyndighetens beslut får verkställas trots att ändring har sökts. Utbetalningen av beviljade statsunderstöd påbörjas omedelbart efter att understöden har beviljats. Omprövning av ett beslut om statsunderstöd får begäras på det sätt som anges i beslutet.

Tillsyn av riktigheten i information som lämnas och användningen av understöd

Understöd beviljas på basis av de uppgifter som de sökande uppger, och de uppgifterna jämförs med datamaterial som samlats in på nationellnivå. Granskningar kan genomföras hos understödstagarna, vars syfte är att utreda riktigheten av de uppgifter som lämnats vid beviljandet av statsunderstöd.

Mer information

Ansökningsblanketter och grundläggande information om utlysningen finns på adressen: <https://stm.fi/sv/ansokan-om-statsunderstod-ar-2022>

Eventuella frågor om ansökan kan skickas till: koronakorvaukset.stm@gov.fi

Ytterligare allmän information om statsunderstöd: <https://stm.fi/sv/statsunderstod-ansokan-anvandning-och-tillsyn>